

روبات‌ها نمی‌توانند راهنما شوند

شیمای سیدی | امروز در بسیاری از موزه‌ها و مکان‌های گردشگری جهان می‌توانید تلفن همراهتان را روبه‌روی اجسام بپذیرید تا آن‌ها برایتان از خودشان بگویند، عینکی به چشم بزنید و در کسری از ثانیه به نیاگارا بروید، زیر آبشار قدم بزنید و حتی صدای جیغ آدم‌های اطرافتان را بشنوید، خلاصه هزار و یک نوع فناوری به بازار آمده است تا دنیایی جدید از گردشگری

از این زوارکش فریاد!

پدیده‌های نادر در مشهد جای راهنمای گردشگر را گرفته است

مشهدی، سیدی

به هر یک از شهرهای گردشگری جهان که سر بزنید، افرادی را در می‌یابید اصلی شهر، هتل‌ها، فرودگاه‌ها، اماکن گردشگری و… خواهید یافت که کارشان کمک‌کردن به شما در داشتن سفری پربر است. این افراد در کشورهای مختلف با نام‌هایی چون؛ راهنمای گردشگر، راهنمای تور، مدیر تور، مترجم، سرپرست و راهبر تور و… شناخته می‌شوند. در مشهد اما داستان چیز دیگری است. ما متفاوت از همه جای دنیا به پدیده دیگری پروبال داده‌ایم که آبروی شهرمان را به بازی گرفته است. در شهر زائرخیز مشهد که سالانه میلیون‌ها نفر به آن رفت‌و آمد دارند، به جای راهنمای گردشگر تا دلتان بخواهد در هر کوی و برزی می‌توانید زوارکش و راننده ون بیاپید.

● **راهنماهای گردشگری شهر ما کجایند؟**

تقریباً در هیچ‌یک از هتل‌های مشهد راهنماها گردشگری حضور ندارند، به آرامگاه فردوسی، هارونیه، آرامگاه نادری و سایر مکان‌های گردشگری شهر هم که سر بزنید، خبری از راهنما نیست. زائران می‌آیند به آقا عرض ارادت می‌کنند و بی‌آنکه با سایر نقاط گردشگری شهر آشنا شوند می‌روند، خیلی حوصله داشته باشند سری هم به طریقه و سرنیزه و شکمی از عزا درمی‌آورند. آن‌ها اصلاً نمی‌دانند که بقیه روزهایشان را در مشهد چگونه سر کنند؟ جایی بلد نیستند و کسی هم نیست که آن‌ها را راهنمای کند. رفتار زوارکش‌ها هم بیشتر آن‌ها را می‌ترساند تا اینکه ترغیبشان کند به دیدار از جاذبه‌های گردشگری مشهد.

● **بازار کساد راهنماها**

انجمن راهنماها و گردشگران سال‌هاست که در مشهد فعالیت می‌کند، اما بسا چراغ خاموش. این انجمن ۱۱۰ عضو دارد که نزدیک به ۳۰ نفر از آن‌ها به زبان‌های اسپانیایی، عربی، انگلیسی، فرانسوی، چینی، ایتالیایی و… مسلط هستند. اما این راهنماها کجا هستند؟ اگر با یکی از آن‌ها هم کلام شوید خواهد گفت گره کار کجاست. تقریباً همه، آن‌ها

را پیش روی گردشگران بگذارد. با این احوال برخی می‌گویند دیگر چه نیازی به راهنمایان سنتی گردشگری هست؟ شاید بتوان روی کلمه «سنتی» مانور داد و تا حدی با گویندگان این سخن همراه شد، اما بی‌شک نمی‌توان روی شغل «راهنمای گردشگری» خط کشید و آن را کنار گذاشت. هیچ جای دنیا حتی پیشرفته‌تر بنشان هم چنین نکرده‌اند، چرا که هرچه‌قدر علم پیشرفت کند و ابزار جدید به بازار بیاید هیچ چیز نمی‌تواند

جای انسان را بگیرد. ارتباطی که انسان با انسان، آن‌هم به صورت چهره به چهره برقرار می‌کند هیچ کالا و روبات دیگری هر چه‌قدر هم هوشمند نمی‌تواند داشته باشد. اما باید برگردیم به واژه «سنتی» و دعویایمان بر سر روش‌های قدیمی راهنمایان گردشگری، باید قبول کنیم در این دوره و زمانه پیشرفت فناوری، شیوه سنتی راهنمایان گردشگری در معرفی خشک و رسمی آثار باستانی دیگر نمی‌تواند نسل امروز را راضی کند. اینکه

جلوی یک بنا با سیستم و صرفاً تاریخ‌هاش را بگوییم، کاری است که یک تلفن همراه معمولی هم می‌تواند انجام دهد. بنابراین چیزی که راهنمایان گردشگری را ارزشمند می‌کند توانایی‌شان در جان‌دادن به اشیاست. راهنمایان گردشگری باید بتوانند از فناوری‌های روز بهره بگیرند و داستانی برای هر شئی، باز گویند. داستانی که احساس و روح داشته باشد و تعریفش از عهده روبات‌ها خارج. ●

سفر به سرزمین تاریخ و طبیعت

راهنمای گردشگری در شهرستان خواف

روزنامه شهرامید وزنگی

۴شنبه
۲۳ خرداد ۱۳۹۷
۲۱ رمضان ۱۴۱۷
شماره ۲۵۸

امیرمحمدی | «خواف»، سرزمین تاریخ است، تاریخ کهن خراسان زمین، از قیام «به‌آفرید» و مهاجرت تاریخی زرتشتیان «سنگان» به «گجرات» گرفته تا حکایت «بوسپهل زوزنی» و آتش‌افروزی‌هایش در دربار سلطان مسعود. خواف همیشه تاریخ، بستری برای اتفاقات مهم و سرنوشت‌ساز بوده است.

علاوه‌بر این‌ها، خواف، سرزمین طبیعت هم هست، طبیعتی خشک و بیابانی که البته واحه‌هایی سرسبز هم دارد، از «بند سلامی» و سایت پرورش «جبیر» گرفته تا «سد سده» و ماهی‌های پرورشی‌اش. از کویر «آدم مرده» تا آبشار «کفتر دره» شهر خواف و دیدنی‌های فراوانش، حتما می‌تواند مقصدی مناسب برای برنامه‌های گردشگری یک روزه و دو روزه باشد. اگر برای تعطیلات عیدفطر به عنوان جایی مناسب برای سفر می‌گردید، پیشنهاد ما سفر به سرزمین تاریخ و طبیعت، خواف است.

● **قطور برسیم؟**
برای سفر به شهر خواف دو مسیر پیش‌رو دارید، مسیر تربت‌حیدریه و مسیر تایباد. در مسیر تربت‌حیدریه، پس از رسیدن به این شهر که در ۱۵۰ کیلومتری مشهد قرار دارد، باید وارد جاده خواف بشوید که درست از وسط شهر تربت‌حیدریه منشعب می‌شود. از این شهر تا خواف ۱۲۰ کیلومتر راه است و مسیر آن، از شهرهای رشتخوار و چمن‌آباد می‌گذرد.

در مسیر تایباد، ابتدا باید با طی ۲۳۰ کیلومتر راه و با عبور از شهرهای فریمان و تربت‌جام به تایباد برسید. از تایباد تا خواف ۸۵ کیلومتر راه است. این جاده از کنار «مسیل تاریخی کرات» می‌گذرد و شما را به شهر خواف می‌رساند. در این مسیر ابتدا از کنار شهر سنگان (نشتیفان) می‌گذرید.

● **کجا بگردیم؟**

● **مسجد ملک زوزن**

مسجد ملک زوزن تنها بنای به جا مانده از شهر تاریخی «زوزن» است. این مسجد که ظاهراً بر ویرانه‌های مسجدی باستانی بنا شده، با حمله مغول ناتمام مانده است. بنای فعلی مسجد شامل بخش‌هایی از اسیوان و تزئینات داخلی است. مسجد ملک زوزن در ۶۵ کیلومتری جنوب غربی خواف، درحاشیه شهر قاسم‌آباد قرار دارد و به ثبت‌ملی هم رسیده است.

● **آسبادهای نشتیفان**

آسبادهای نشتیفان، مشهورترین آثار تاریخی منطقه است که در روستای نشتیفان در نزدیکی خواف قرار دارد. این آسباده‌ها، درواقع آسباب‌هایی هستند که با نیروی باد کار می‌کنند. پره‌های چوبی آسباده‌ها در مسیر بادهای صدویبست روزه قرار دارد و با نیروی باد می‌چرخد. همین نیرو، سنگ آسبایاب را در طبقه زیرین آسباد می‌چرخاند و گندم‌ها را آرد می‌کند. علاوه بر نشتیفان، شهر سنگان هم آسباد دارد.

● **مدرسه غیاثیه خرگرد**

مدرسه غیاثیه خرگرد، شاهدی بر شکوه تاریخی منطقه خواف در روزگار تیموری است. مدرسه غیاثیه ۶۰۰ سال قدمت دارد و به دستور خواجه غیث‌الدین پیراحمد خوافی، وزیر شاه‌رخ شاه تیموری بنا شده است. از این مدرسه به عنوان یک دانشگاه کامل در روزگار پس از اسلام یاد می‌کنند.

مدرسه غیاثیه یک مدرسه چهار ایوانه است و شبستانی دیدنی دارد. تزئینات کاشی‌کاری مدرسه هم دیدنی است.

● **تالاب سیرخون**

تالاب سیرخون درواقع بخش انتهایی یک مسیل دور و دراز به نام «کال‌شور» است

شهرگردی

روزنامه شهرامید وزنگی

۴شنبه
۲۳ خرداد ۱۳۹۷
۲۱ رمضان ۱۴۱۷
شماره ۲۵۸

۱۱

۱۱

۱۱

۱۱

یک راهنمای خوب چگونه است؟

● **ظاهر مناسب:** این که راهنما بداند برای یک تور شهری،

طبیعت‌گردی، مذهبی و… چه لباسی مناسب‌است بسیار اهمیت دارد. پوشش می‌تواند اطلاعاتی از جمله سطح اقتصادی، سطح آموزشی، موقعیت اجتماعی و ویژگی‌های اخلاقی فرد را به دیگران انتقال بدهد.

● **توانایی جسمی:** فیزی‌یک مناسب هم از جمله ویژگی‌های فردی راهنما است. فردی که می‌خواهد توری را برگزار کند باید ویژگی‌های متناسب با تور را داشته باشد تا بتواند وظایف خود را حین همراهی تور انجام بدهد. به عنوان مثال فردی که اضافه‌وزن دارد و چابک نیست به طبع نمی‌تواند راهنمای خوبی برای تور طبیعت‌گردی باشد.

● **مسلط به اطلاعات:** صحبت از اطلاعات که می‌شود منظورمان، تنها دانش و اطلاعات تاریخی و باستانی نیست. یک راهنما باید به حوزه‌های دیگری مانند اقتصاد، سیاست، فرهنگ، مذهب و… هم آشنایی داشته باشد تا اگر گردشگر از او پرسشی کرد بتواند اطلاعات درستی را در اختیارش قرار بدهد.

● **مختصر و مفیدگو:** درست است که راهنما باید اطلاعات را به گردشگر منتقل کند، اما این گفتن باید به گونه‌ای باشد که برای گردشگر ملال‌آور نباشد. به عبارتی مختصر و مفید صحبت کند و با شیوه‌های مناسب و با توجه به اصول ارتباطات کلامی و غیرکلامی مثل توجه به تن صدا، مکث‌ها، ارتباطات چشمی مناسب و بیان رسا با مخاطب‌هایش ارتباط برقرار کند.

● **روابط عمومی مناسب:** برقرار کردن ارتباط با گردشگری‌ها از ویژگی‌های مهم راهنماهای تور است. فرد راهنما علاوه بر این که باید بتواند ارتباط خوبی با اعضای گروهش برقرار و گردشگر با او احساس راحتی کند در عین‌حال باید ادب را هم در نظر داشته باشد و بتواند مرزهای اخلاقی واجتماعی را رعایت کند.

● **خودرأی نباشد:** هر چند که باید همه جوانب سفر از قبل برنامه‌ریزی شده باشد، اما باز هم امکان پیش‌آمدن مسائل غیرمترقبه وجود دارد. راهنما باید هم خود روحیه انعطاف‌پذیری داشته و هم قادر باشد دیگران را به انعطاف‌پذیری و صبر متقاعد سازد.

● **نقشه‌خوان باشد:** شاید در سفری که خردمان می‌رویم بارها بایستیم و آدرس بیرسیم اما یک راهنما باید بهترین راه دسترسی را بداند تا جهت‌یابی اطلاعات کافی داشته باشد.

● **تسلط بر یک زبان خارجی:** تسلط‌داشتن به زبان‌های متعدد، ویژگی‌انکارناپذیری است. راهنماهایی که به زبان‌های بیشتری تسلط دارند شانس بیشتری برای کار دارند. اما آنچه مسلم است راهنمای گردشگری باید حداقل به یک زبان خارجی تسلط داشته باشد.

● **وظایف راهنمای گردشگری**

- پیوستن به گروه در شروع سفر، خوشامدگویی و دادن اطلاعات مربوط به جزئیات سفر به آن‌ها
- اطمینان‌یافتن از پیش‌رفتن همه موارد سفر مانند سرویس دهی، غذا، مکان استراحت و… مطابق با برنامه و انجام هماهنگی‌های لازم
- انجام زمان‌بندی مناسب برای کل سفر
- ارائه توضیحات کلی از مکان‌ها و محل‌های بازدید در سفر به مسافران
- تدارک‌دیدن و فروش برنامه‌های مختلف تفریحی و گردش‌ی به افراد تور
- مشاوره‌دادن درباره مواردی مانند رستوران‌ها، مغازه‌ها و مراکز خرید هر منطقه

